

TEORINĖS užduotys

1 užduotis: Himalajų kalnai

(8 taškai)

„Vladas Vitkauskas iškėlė Lietuvos trispalvę ir pabėrė gintaro gabalėlių Everesto (Sagarmathos, Džomolungmos) viršūnėje. Taigi ir lietuvis įveikė šią aukščiausią Žemės vietą. Bet kodėl Džomolungma kyla vos ne į 9 km svaigybę?“

Rimantas Krupickas, 1998 m.

1. Kurių litosferos plokščių ribose susidarė Himalajų kalnai? (2 taškai)

2. Kodėl Himalajai ir Centrinės Azijos kalnai (Karakorumas, Hindukušas, Pamyras) yra aukštesni nei kitų žemynų kalnai? (2 taškai)

3. Kodėl, nepaisant išorinių jėgų ardomojo poveikio, Himalajų kalnai jau milijonus metų nežemėja? (2 taškai)

4. Įvardyk dvi upes, ištekancias iš Himalajų kalnų (2 taškai)

2 užduotis: Klimatas

(15 taškų)

1. Įvardyk penkis oro temperatūrą lemiančius gamtos veiksnius (5 taškai).

- a) _____
b) _____
c) _____
d) _____
e) _____

2. Vilniuje oro slėgis bus laikomas normaliu, jei barometras rodo 1003 hPa, o Madride – 946 hPa (3 taškai)

- a) Parašyk oro slėgio vieneto (hPa) pilna pavadinimą – _____
 b) Kuo galima paaiškinti normalaus oro slėgio rodiklių skirtumus Vilniuje ir Madride?

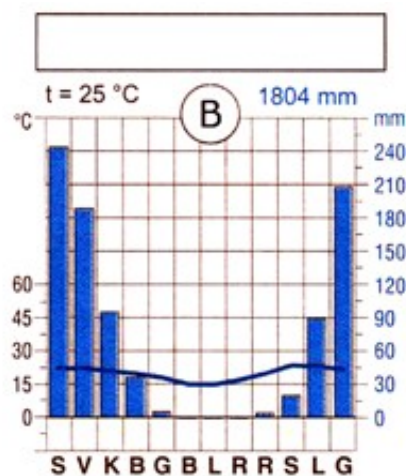
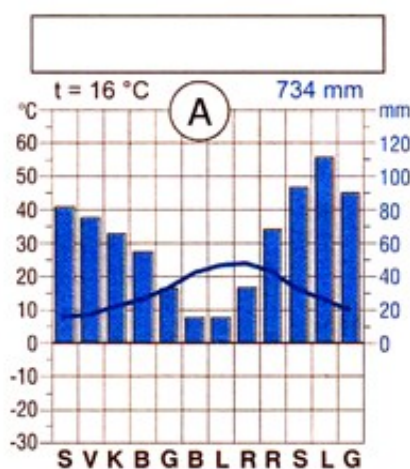
c) Kodėl sinoptiniame žemėlapyje pateikiami oro slėgio duomenys skiriasi nuo rodiklių, kuriuos rodo meteorologijos stočių barometrai?

3. Šaltas gūsingas vėjas, būdingas Adrijos pajūriui, kuris pučia nuo kalnų į jūros pakrantę, vadinamas _____ (1 taškas).

4. Išnagrinėk dvi pateiktas klimatogramas ir praleistose vietose įrašyk tinkamus klimato juostų ir valstybių pavadinimus (4 taškai).

- a) Klimatograma A apibūdina _____ klimato juostą
 b) Pateik kurios nors vienos šalies pavyzdį, kuriai tiktų A klimatograma _____

- c) Klimatograma B apibūdina _____ klimato juostą
 d) Pateik kurios nors vienos šalies pavyzdį, kuriai tiktų B klimatograma _____

5. Paaiškink, kuo skiriasi pušynų ir eglynų mikroklimatas saulėtą vasaros dieną? (2 taškai)

3 užduotis: Klimato kaita

(16 taškų)

1. Ozono sluoksnio plonėjimo problema (4 taškai)

a) Kokia yra pagrindinė „ozono skylių“ atsiradimo priežastis? (1 taškas)

b) Įvardyk dvi „ozono skylių“ atsiradimo pasekmes, kurios jau dabar jaučiamos Australijoje ir Argentinoje (2 taškai)

c) Nurodyk, koks tarptautinis susitarimas buvo pasirašytas apsaugoti Žemės ozono sluoksniui? (1 taškas)

2. Nurodyk dvi dujų rūšis, kurios sukelia šiltnamio efektą Žemės atmosferoje (2 taškai)

3. Kuo skyrėsi Europos klimatas X ir XVI amžiuje? (2 taškai)

4. Pateik keturis nustatytus faktus, liudijančius, kad šiuo metu vyksta visuotinis atšilimas (4 taškai)

a) _____

b) _____

c) _____

d) _____

5. *Tai žemiausia šalis pasaulyje, kurioje aukščiausias natūralus žemės lygis yra 2,3 m, o vidutinis – tik 1 m virš jūros lygio. Per pastarąjį šimtmetį jūros lygis pakilo apie 20 cm. Jei tai tęsis toliau, iškil grėsmė šios šalies egzistavimui (4 taškai).*

a) Kokios tai salos (ir valstybė)? – _____ (1 taškas)

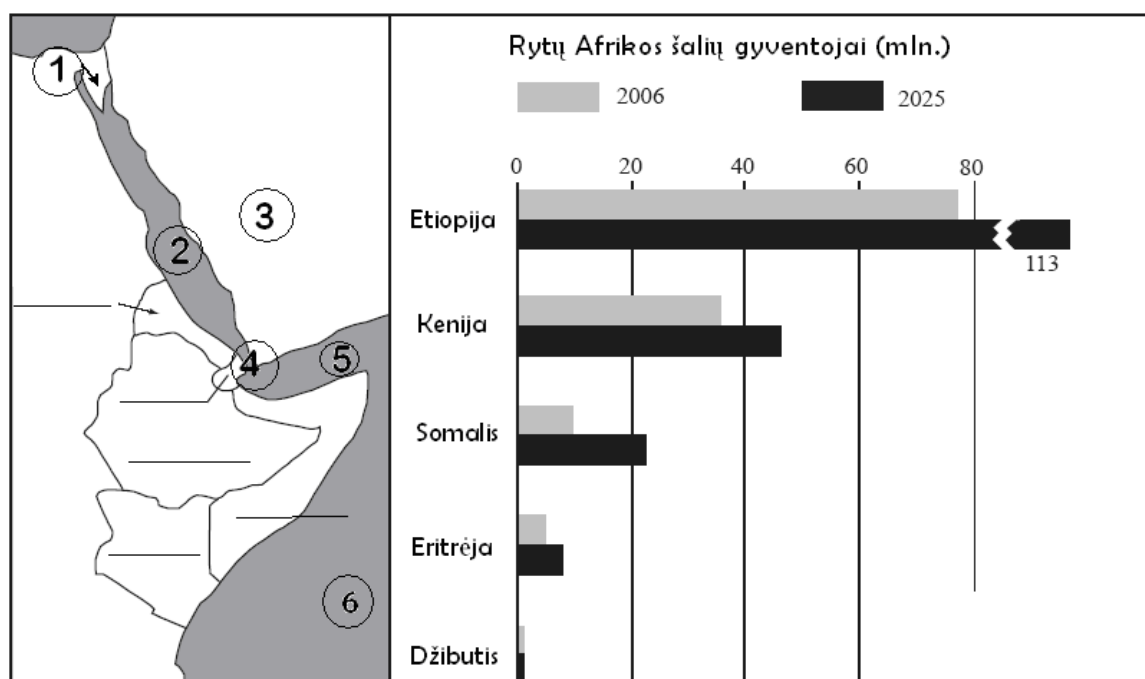
b) Kokios kilmės šios salos? – _____ (1 taškas)

c) XXI amžiuje šias salas ištiko didelė gaivalinė nelaimė. Kokia tai buvo nelaimė, kuriais metais ji įvyko? (2 taškai)

4 uždutis: Rytų Afrika

(19 taškų)

Naudojantis kartoschema ir diagrama, atlik uždutis.

1. Įvardyk kartoschemoje skaičiais pažymėtus gamtos objektus (6 taškai)

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

2. Kartoschemoje įrašyk Rytų Afrikos valstybių pavadinimus (5 taškai)

3. Įvardyk dvi valstybes, kuriose gyventojų skaičiaus pokyčiai bus didžiausi (2 taškai)

4. Iliustracija liudija vieną neišspręstą mūsų dienų problemą

- a. Kokia tai problema? _____ (1 taškas)
- b. Su kokia valstybe susietum šią problemą? _____ (1 taškas)

c. Įvardyk dvi priežastis, lemiančias šios problemos egzistavimą? (2 taškai)

d. Pasiūlyk, kaip būtų galima spręsti šią problemą (2 taškai)

5 uždutis: Inžinerinės kryptys

(8 taškai)

Planuodamas tam tikros paskirties objektų statybą įvairiose šalyse inžinierius-statybininkas naudojami schemomis, kurios pavaizduotos paveikslėlyje. Rodyklės turi tiesioginį ryšį su kasdiene apeiga, kurios laikosi beveik visi šalies A gyventojai, beveik 88 proc. šalies B gyventojų, 90 proc. – C šalies, 2/3 D šalies gyventojų.

1. Įvardyk raidėmis pažymėtas valstybes (4 taškai)

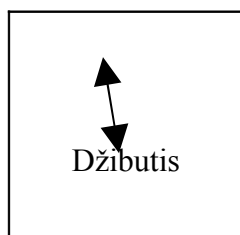
- A – _____
- B – _____
- C – _____
- D – _____

2. Kurią religiją išpažįsta dauguma šių šalių gyventojų? (1 taškas)

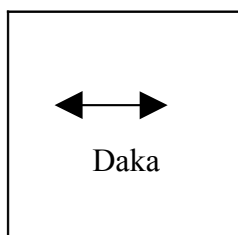
3. Kokius statinius projektavo inžinierius? (1 taškas)

4. Ką reiškia rodyklės schemeje? (1 taškas)

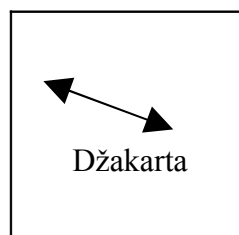
5. Kuri šių statinių dalis orientuojama pagal rodyklių kryptį? (1 taškas)

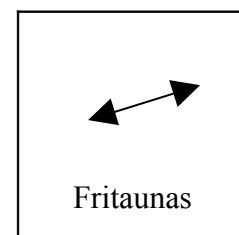
Šalis A

Šalis B

Šalis C

Šalis D

